

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності на виконання доручення Голови Верховної Ради України Д. Разумкова та відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» розглянув на своєму засіданні 07 липня 2021 року (протокол № 79) проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо повноважень вищих спеціалізованих судів з розгляду справ про адміністративні правопорушення» (**реєстр. № 5490 від 13.05.2021**), поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою законопроекту є надання суддям вищих спеціалізованих судів повноважень на розгляд справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ «Прояв неповаги до суду або Конституційного Суду України» Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

Для досягнення вказаної мети пропонується доповнити статті 213 та 221¹ КУпАП положеннями, згідно з якими вищі спеціалізовані суди, на рівні з іншими судами, набувають повноважень розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ КУпАП, у порядку, встановленому для місцевих господарських та адміністративних судів, апеляційних судів та Верховного Суду.

В якості обґрунтування необхідності даної законодавчої ініціативи Уряд України вказує на те, що положеннями статті 129 Конституції України встановлено, що за неповагу до суду чи судді винні особи притягаються до юридичної відповідальності. Відповідно до статті 50 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» прояв неповаги до суду чи судді з боку осіб, які є учасниками процесу або присутні в судовому засіданні, має наслідком відповідальність, установлену законом.

Проявами неповаги до суду є злісне ухилення від явки в суд свідка, потерпілого, позивача, відповідача або невідкорення зазначених осіб та інших громадян розпорядженню головуєчого чи порушення порядку під час судового засідання, а так само вчинення будь-ким дій, які свідчать про явну зневагу до суду або встановлених у суді правил.

У разі, якщо буде встановлено, що особа вчинила умисні дії, що свідчать про неповагу до суду, вирішується питання про притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за статтею 185³ «Прояв неповаги до суду або Конституційного Суду України» КУпАП.

За загальним порядком така справа розглядається суддею-доповідачем зі складу суду, що розглядає справу, під час розгляду якої вчинено правопорушення. Однак, зміст статей 213 та 221¹ КУпАП не дає змоги стверджувати, що такі права мають судді вищих спеціалізованих судів.

Відтак, судді вищих спеціалізованих судів, у тому числі судді Вищого антикорупційного суду, позбавлені можливості за наявності прямого обов'язку реагувати на неповагу до суду, порушення порядку судового засідання тощо, вирішувати питання про притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за такі прояви в порядку, встановленому КУпАП.

В ході обговорення законопроекту народні депутати України – члени Комітету відзначили, що запропоновані законопроектом зміни заслуговують на підтримку, оскільки усувають прогалину чинного законодавства та надають вищим спеціалізованим судам повноваження розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ КУпАП.

Загалом, законопроект, не зважаючи на висловлені до нього деякі зауваження та пропозиції, отримав схвальні висновки та підтримку Вищого антикорупційного суду, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, наукового експертного середовища (Національна академія правових наук України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут законодавства Верховної Ради України).

Офіс Генерального прокурора та Конституційний Суд України не мають зауважень та пропозицій до змісту законопроекту.

Натомість, Верховний Суд вважає, що процедура розгляду справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ КУпАП, підлягає комплексному перегляду, оскільки відсутність «сторони обвинувачення» або прокурора під час розгляду справи про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 185³ КУпАП, зобов'язує суд нести тягар підтримки обвинувачення під час усного розгляду відповідної справи. До того ж передбачений КУпАП скорочений порядок розгляду судом відповідної категорії справи позбавляє особу можливості своєчасно та належним чином підготуватися до захисту.

Крім того, Верховний Суд звертає увагу, що в частині третій статті 221¹ КУпАП, як у редакції законопроекту, так і в чинній редакції, чітко не врегульовано питання про те, який касаційний суд у складі Верховного Суду має переглядати в апеляційному порядку постанову суду апеляційної інстанції, прийняту за результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення, передбачене статтею 185³ цього Кодексу. Адже відповідні постанови ухвалюються судами всіх юрисдикцій, і їх оскарження здійснюється до суду вищої інстанції тієї самої юрисдикції, попри те, що такий суд може не мати спеціалізації щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради вважає аргументи авторів законопроекту слушними та вбачає за можливе погодитись зі сформульованими у ньому пропозиціями. Разом з тим, ГНЕУ рекомендує розглянути можливість внесення до Закону України «Про Вищий

антикорупційний суд» змін, якими до повноважень ВАС буде віднесено розгляд справ про адміністративні правопорушення з підстав та у порядку, передбачених КУпАП.

Враховуючи вищезазначене, Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо повноважень вищих спеціалізованих судів з розгляду справ про адміністративні правопорушення» (реєстр. № 5490), **прийняти за основу та в цілому як закон.**

Доповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України – голову підкомітету з питань законодавства про адміністративні правопорушення та охоронної і детективної діяльності Медяника В'ячеслава Анатолійовича.

Просимо розглянути.

Голова Комітету

Денис Монастирський

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00CDCD8E00
Дійсний до: 21.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2021/231487 від 14.07.2021

581382

3